

Знайно е чи, прѣды встѣшванье то на Турци тѣ въ Европѣ, Былгари тѣ имахѫ свое то обширно царство, Сърби тѣ свое то княжество, Арнаути тѣ свое то кралество въ Крој, Ерцеговци тѣ, Боснаци тѣ, Моріани тѣ (Грьци тѣ въ Елладѣ) Лазове тѣ (въ малѣ Азинѣ), сички тѣ тыя се имахѫ свои тѣ независимы княжества кои то османови мѣчъ постѣпено побѣди и покори. А было е врѣмѧ прѣды когато сички тѣ тыя народности, какъ то и други отъ по-далѣчны стрыни, да ся подпадвали подь Византийскаꙗ силнѣ државѣ и да ся стояли подь нейнѣ тѣ власть, нѣк旣-си по-задълго врѣмѧ, а нѣк旣-си по-закратко; най-паче же въ напрѣданье то на Христианство то. Между сички же тыя народности, въ Европѣ, подпадавши тѣ нѣкогашь подь Византийскаꙗ власть, Былгари тѣ и тогава какъ то и днѣсь, въ Турскаꙗ Европѣ, имали сѫ мложинѣ тѣ надъ други тѣ.

Начяло то и съставенѣе то Византийскага државы сѫ въ обширенность описаны и познаты, штото не е то нашъ прѣдмѣтъ тукъ да ся бавиме да гы описваме; въ нашии прѣдмѣтъ спада само только да кажиме: чи тіа Византийска држава почна и ся състави отъ разны народности, коихъ Костадинъ всликий, роденъ въ Ниш въ Былгариј, съсрѣдоточи подь знамяна крѣста най-паче.

Отцѣпивши Костадинъ една голѣмѣ чѧсть отъ Римскага тѣ државѣ установи парство то си въ Визж (Византионъ по-гърчену) и дади имѧ то на това царство *Новыи Римъ* за по-голѣмѣ важность и улеснение да го усили. Латинскій ѹзыкъ бѣше тогава владѣюштий ѹзыкъ и *Новыи Римъ* пойска, по подобију стараго Рима, да притопи въ едно завладены тѣ народности т. е. да гы полатини, нѣ никогы тии не приѣмнажъ имѧ то *Латини*, заштото народно то имъ имѧ бѣше за тѣхъ най-скажпоцѣнно отъ всѣко друго!

Първи Старопланински тѣ Былгари сѫ упълчихѫ противъ таѣ новѣ власть и тии сами осталѣ независими отъ неї. Тукъ кату казваме *Старопланински тѣ Былгари* разумѣваме оныя Былгари кон то живѣахѫ по хрѣтове тѣ на Старѣ Планинѣ, кои то ся простираѧтъ: Отъ Чирно Море до Троицанъ на длынъ, а на пырь отъ *Чалъ-Кавашко* то входустие до Прѣславъ, отъ Желѣзнѣ Вратѣ при Котиль се до Прѣславъ, отъ Сливенско то входустие, при Асѣницѣ, до Търновски тѣ горы и отъ Шипчянско то входустие, прѣзъ Габробо, до дѣ то ся свършважъ непроходими тѣ планини и гори, кои то, разумѣва ся, въ тѣхъ времена нѣсѫ были какъ то сѫ днѣсь.

Тии Староплански Былгари сѫ живѣли по тѣхъ мѣста юште отъ стары тѣ си приселеныя отъ Хиндистана въ Европѣ. Тѣхъ Былгари, ни ти Александръ Македонски, ни ти Бремъ и Болгъ, ни ти Траианъ можихѫ да покоријть, ако и да ся бихѫ кръвопролитно, поради крѣпки тѣ мѣстоположеныя по кои то обитавахѫ и кои то храборно умѣхѫ да бранијть.

По тѣхъ мѣста нигдѣ ся не види никакавъ знакъ латинштины, какъ то по други тѣ мѣста Былгари, отъ двѣ тѣ стрыни на Старѣ-Планинѣ, кои то имѣхѫ злочестие то да подпаднажъ подь латинскаꙗ власть юште отъ врѣмени Траиана. Македонци тѣ и Тракийци тѣ Былгари, по равни тѣ и слабы тѣ мѣстоположеныя, не можихѫ да отбијть латински ударъ и подпаднажъ подь власть тѣ имъ. Нѣ съ сичко то усилие кое то употребијахѫ надъ тѣхъ Старыи и Новыи Римъ, да гы накаржъ да изменїјть народность тѣ си, тии никакъ не ся отказахѫ отъ народно то си имѧ *Былгаринъ*, ни то ѹзыка си изгубијахѫ. Само Тракийци тѣ Былгари ся